

Omavalvontasuunnitelma

Perhetukikeskus Kiirus

Sisällysluettelo

Johdanto.....	2
1 Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot.....	4
1.1 Palveluntuottajan ja palveluyksikön perustiedot	4
1.2 Palvelut, toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet	4
2 Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen	6
2.1 Laatiminen ja päivittäminen	6
2.2 Omavalvontasuunnitelman nähtävilläolo ja julkaiseminen	8
3 Asiakas- ja potilasturvallisuus	9
3.1 Palvelujen laadulliset edellytykset	9
3.2 Vastuu palvelujen laadusta.....	11
3.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet.....	13
3.4 Muistutusten ja kanteluiden käsittely	17
3.5 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen	19
3.6 Henkilöstö.....	20
3.7 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta ...	22
3.8 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi.....	23
3.9 Toimitilat, välineet ja lääkinnälliset laitteet	25
3.10 Tietojärjestelmät ja teknologian käyttö.....	28
3.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja	29
3.12 Lääkehoitosuunnitelma.....	30
3.13 Infektioiden torjunta	31
4 Omavalvonnan riskienhallinta	33
4.1 Riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen	33
4.2 Riskienhallinnan keinot sekä epäkohtien ja puutteiden käsittely.....	35
4.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen	36
4.4 Ostopalvelut ja alihankinta.....	37
4.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta	38
5 Omavalvonnan toimeenpano ja toteutumisen seuranta	39
5.1 Toimeenpano.....	39
5.2 Toteutumisen seuranta ja raportointi	39
6 Omavalvontasuunnitelman hyväksyntä.....	40

Johdanto

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023) astui voimaan 1.1.2024. Lain mukaan palvelutuottajan on valvottava oman ja alihankkijansa toiminnan laatua ja asianmukaisuutta sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta.

Kaikkien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunjärjestäjien sekä niiden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien, jotka antavat palveluja useammassa kuin yhdessä palveluyksikössä, pitää laatia toiminnastaan omavalvontaohjelma. Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma löytyy [Laatu ja omavalvonta - pirha.fi](https://pirha.fi) -sivuilta.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto Valvira on antanut 14.5.2024 määräyksen omavalvontasuunnitelman laatimisesta ja seurannasta.

Palveluntuottaja laatii jokaiselle palveluyksikölleen omavalvontasuunnitelman, joka kattaa kaikki palvelut, jotka tuotetaan palveluyksikössä tai sen lukuun.

Omavalvontasuunnitelman laajuus ja sisältö määräytyvät palveluyksikössä tuotettavien palvelujen ja toiminnan laajuuden mukaan.

Omavalvontasuunnitelma on työväline, jonka avulla varmistetaan toiminnan laatua, asianmukaisuutta ja turvallisuutta sekä seurataan asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyttä omavalvonnallisin menetelmin. Omavalvontasuunnitelmaan sisällytetään kuvaus vaaratapahtumien ilmoitus- ja oppimismenettelystä.

Palveluyksikön lähiesihenkilöt vastaavat suunnitelman laatimisesta, toteuttamisesta ja seurannasta yhteistyössä henkilöstön kanssa. Omavalvontasuunnitelman hyväksyy palvelulinjojen määrittelyt vastaavat viranhaltijat. Omavalvontasuunnitelma päivitetään toiminnan oleellisesti muuttuessa, mutta vähintään kerran vuodessa.

Palveluntuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma sähköisesti. Suunnitelma on julkaistava julkisesti, esimerkiksi tietoverkossa, ja pidettävä nähtävänä palveluyksikössä. Suunnitelmassa kuvatun toiminnan toteutumista on seurattava

ennalta määritellyin mittarein. Havaitut puutteet on korjattava viivytyksettä. Seurannasta laaditaan selvitys, ja sen perusteella tehtävät muutokset julkaistaan nähtäville.

Pirkanmaan hyvinvointialueen oman palvelutuotannon omavalvontasuunnitelmat ja seurannasta laaditut selvitykset löytyvät verkkosivuilta:

[Omavalvontasuunnitelmat - pirha.fi](https://pirha.fi/omavalvontasuunnitelmat).

Omavalvontasuunnitelma sisältää linkkejä sekä asiakkaalle, että henkilöstölle.

1 Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

1.1 Palveluntuottajan ja palveluyksikön perustiedot

Palveluntuottaja

Pirkanmaan hyvinvointialue

PL 272, 33101 Tampere

kirjaamo@pirha.fi

Kirjaamon käyntiosoite: Nivelitie 5, G-rakennus (1. krs)

Y-tunnus

3221308–6

Palveluyksikön nimi

Perhetukikeskus Kiirus

Palveluyksikköön kuuluvat palvelupisteet/etäpalvelut ja yhteystiedot

Peukaloisentie 2, 39160 Julkujärvi

Asumisyksikkö 050 4371229

Johtaja Outi Asikainen 040 8016556

Vastaava ohjaaja Laura Saarikko 050 4371227

Palvelu ja asiakasryhmät, joille palvelua tuotetaan;

Lastensuojelun päivystysyksikkö 12-17-vuotiaille nuorille. Yksikössä on 7 osastopaikkaa.

1.2 Palvelut, toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Perhetukikeskus Kiirus on Pirkanmaan hyvinvointialueen oma sijaishuollon lastensuojeluyksikkö, jonne voidaan sijoittaa nuoria Pirkanmaan maakunnista.

Perhetukikeskus Kiiruksessa tuotetaan laadukasta, suunnitelmallista ja tavoitteellista

lastensuojelulain mukaista lyhytaikaista päivystyksellistä sijaishuollon palvelua 12-17 -vuotiaille perhetukikeskukseen sijoitetuille lapsille.

Kiiruksessa pysäytetään lapsen terveyttä ja kehitystä vakavasti vaarantava tilanne (Lsl 40 §), turvataan ja järjestetään lapsen tarvitsema hoito ja huolto sekä arvioidaan lapsen ja hänen perheensä sijoituksen jälkeen tarvitsema tuki.

Kiiruksen toimintaa ohjaavat Pirkanmaan hyvinvointialueen arvot: ihmisläheisyys, arvostus, rohkeus, vastuullisuus ja luottamus. Näihin pohjautuvat Kiiruksen omat arvot: ihmisarvon kunnioittaminen, vastuullisuus ja oikeudenmukaisuus.

Kullekin lapselle yksilöllisesti, asiakassuunnitelman ja hoito- ja kasvatussuunnitelman mukaisesti asetettuja sijoituksen tavoitteita tukevat aikuislähtöisesti rajattu ja strukturoitu arki, tiimityöskentely ja omaohjaajuus, suunnitelmallinen perhetyö ja asiakaslähtöinen verkostotyö lapsen asioissa toimivien tahojen kanssa.

2 Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen

2.1 Laatiminen ja päivittäminen

Omavalvontasuunnitelman laatimisen / päivittämisen toteuttaminen

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta edellyttää, että palvelunjärjestäjä varmistaa omavalvonnalla sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien lainmukaisen hoitamisen. Lain mukaan Palveluntuottajan on laadittava palveluyksiköittäin omavalvontaohjelma päivittäisen toiminnan, laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Suunnitelma on pidettävä julkisesti nähtävänä, sen toteutumista on seurattava säännöllisesti ja toimintaa on kehitettävä asiakkailta sekä toimintayksikön henkilöstöltä säännöllisesti kerättävän palautteen perusteella. Omavalvontaohjelma sekä omavalvontaohjelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet on julkaistava neljän kuukauden välein julkisessa tietoverkossa tai muilla niiden julkisuutta edistävillä tavoilla.

Omavalvontasuunnitelma laaditaan perhetukikeskus Kiiruksen esihenkilöiden ja henkilökunnan yhteistyönä. Myös asiakkaat ja omaiset voivat osallistua ja vaikuttaa omavalvontasuunnitelmaan antamalla palautetta, jota vastaanotetaan sekä suullisesti että kirjallisesti. Omavalvontasuunnitelman laatimisessa huomioidaan säännöllisissä osastokokouksissa esiin nousseet asiat. Henkilöstön osallistaminen toteutuu myös Granite-riskiarviointityökalun kautta, jota päivitetään säännöllisesti toiminnassa tapahtuvien muutosten mukaan. Asumisyksikön viikoittaisissa nuorten kokouksissa käsitellään osaston toimintaan ja turvallisuuteen liittyviä asioita, jotka huomioidaan omavalvontasuunnitelman laatimisessa ja päivittämisessä.

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma osana omavalvontasuunnitelmaa

Lastensuojelulain 61 b §:n mukaan palveluntuottajan on vastattava siitä, että lastensuojelulaitoksessa laaditaan yleinen hyvää kohtelua koskeva suunnitelma osana omavalvontasuunnitelmaa. Suunnitelman laatimisessa ja tarkistamisessa on kuultava yksikköön sijoitettuja lapsia ja heille on annettava mahdollisuus osallistua suunnitelman tekemiseen. Valmis suunnitelma tulee käydä yhdessä läpi yksikköön sijoitettujen lasten

kanssa ja suunnitelma tulee sijoittaa kaikkien nähtäville. Suunnitelma tulee lähettää tiedoksi yksikköön sijoitetun lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle sekä se tulee arvioida ja tarkistaa vuosittain.

Hyvää kohtelua koskevan suunnitelman laatimisessa ja tarkistamisessa on kuultu perhetukikeskukseen sijoitettuja lapsia, ja heillä on ollut mahdollisuus osallistua suunnitelman tekemiseen. Hyvää kohtelua koskevan suunnitelman tarkoituksena on tukea yksikköön sijoitettujen lasten itsemääräämisoikeuden toteutumista sijoituksen aikana. Suunnitelman avulla pyritään vahvistamaan lasten ja aikuisten yhteisymmärrystä perhetukikeskuksen säännöistä ja arjen toimintakäytännöistä. Yhteinen ymmärrys säännöistä ja arjen toimintakäytännöistä rakentaa luottamusta lasten ja aikuisten välille sekä tukee avoimuutta. Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma löytyy Kiiruksen teams kanavalta ja nuorten kanssa on Kiirukseen tehty taulu aiheesta.

Hyvää kohtelua koskevan suunnitelman avulla voidaan ehkäistä rajoitustoimenpiteiden käyttöä. Hyvästä kohtelusta keskustellaan yksilöllisesti jokaisen lapsen kanssa hänen saapuessaan Kiirukseen. Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma on sisällytetty lasten kanssa käytävään keskusteluun ja haastatteluihin ensimmäisien päivien aikana. Nuorten kanssa käydään myös yhdessä keskustelua aiheista maanantaisissa nuorten kokouksissa.

Omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaava henkilö ja yhteystiedot

Perhetukikeskus Kiiruksen johtaja Outi Asikainen vastaa omavalvontasuunnitelman suunnittelusta ja seurannasta. P. 040 8016556, outi.asikainen@pirha.fi

Omavalvontasuunnitelman hyväksymisestä vastaa vastuualuejohtaja Hanna Harju-Virtanen.

Omavalvontasuunnitelman päivitys

Palvelualueen / yksikön omavalvontasuunnitelman päivityksestä vastaa yksikön johtaja ja vastaava ohjaaja. Omavalvontasuunnitelma päivitetään, kun toiminnassa tai ohjeistuksissa tehdään muutoksia tai kehittämistoimenpiteitä esimerkiksi havaittujen

epäkohtien, kehitettyjen omavalvonnan toimintamallien tai palautteiden perusteella. Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan ja päivitetään palveluyksikössä kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Edelliset omavalvontasuunnitelmat löytyvät Perhetukikeskus Kiiruksen omalta Teams-kanavalta.

Omavalvontasuunnitelman päivittämiseen ovat osallistuneet:

Outi Asikainen, perhetukikeskuksen johtaja

Laura Saarikko, vastaava ohjaaja

Roosa Kaukola-Risku, ohjaaja

2.2 Omavalvontasuunnitelman nähtävilläolo ja julkaiseminen

Omavalvontasuunnitelmat ovat yksiköiden toiminnan luonteeseen soveltuvalla tavalla asiakkaiden / potilaiden, omaisten ja omavalvonnasta kiinnostuneiden saatavilla ja ne julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Palveluyksiköiden omavalvontasuunnitelmat julkaistaan Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla ([Omavalvontasuunnitelmat - pirha.fi](https://omavalvontasuunnitelmat.pirha.fi)).

Perhetukikeskus Kiiruksen omavalvontasuunnitelma on nähtävillä nuorille ja perheille yhteisissä tiloissa kanslian vieressä paperisena.

Henkilöstöllä on oikeus ja velvollisuus osallistua omavalvontasuunnitelman päivityksen. Omavalvontasuunnitelma ohjaa yksikössä tapahtuvaa käytännön työtä ja toimintaa. Omavalvontasuunnitelma on myös osa yksikön perehdytystä.

Omavalvontasuunnitelman päivittämisestä ja siihen liittyvistä kysymyksistä käydään keskustelua muun muassa kehittämispäivillä ja yksikön henkilöstöpalavereissa.

3 Asiakas- ja potilasturvallisuus

Asiakas- ja potilasturvallisuuden johtaminen perustuu oikeaan ja reaaliaikaiseen tilannekuvaan. Johtajien ja esihenkilöiden tulee tietää, mitä heidän vastuullaan olevassa toiminnassa tapahtuu, mitkä ovat keskeiset ongelmat ja mitkä ovat toimintaa uhkaavat keskeiset riskit.

Keskeisiä tiedon lähteitä ovat asiakkaiden ja potilaiden antama palaute, työntekijöiden tekemät asiakas- ja potilasturvallisuusilmoitukset, muistutukset, kantelut, sekä Potilasvakuutuskeskukselle tehdyt potilasvahinkoilmoitukset. Johtamisessa noudatetaan vastuun ja oikeudenmukaisuuden kulttuurin periaatteita.

3.1 Palvelujen laadulliset edellytykset

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen on oltava laadukkaita, asiakas- ja potilaskeskeisiä, turvallisia ja asianmukaisesti toteutettuja. Osaava ja palveluyksikön omavalvontaan sitoutunut henkilöstö on keskeinen tekijä palvelujen laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisessa ja palvelujen kehittämisessä.

Perhetukikeskusten toiminnassa noudatetaan toimintaa koskevaa lainsäädäntöä, valvontaviranomaisten ohjeistuksia, YK:n lapsen oikeuksien sopimusta sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen lastensuojelun ympärivuorokautisen laitoshoidon hankinnan palvelukuvauksen ehdottomia laatuvaatimuksia, jotka koskevat mm. henkilökuntaa, toimintayksikön erityisasiantuntemusta sekä sijoitetun lapsen hoitoa toimintayksikössä.

Perhetukikeskusten toiminnassa noudatetaan lisäksi Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön antamia Lastensuojelun laatusuosituksen laatukriteereitä, jotka perustuvat perus- ja ihmisoikeussäännöksiin, lastensuojelutoimintaa koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön sekä tutkimustietoon perustuviin suosituksiin. Lastensuojelun laatukriteerit: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161862>.

Palvelun tarjoamista ohjaavat keskeiset säädökset:

- Suomen perustuslaki (731/1999)
- Hallintolaki (434/2003)
- Lastensuojelulaki (417/2007)
- Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015)
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023)
- Tietosuoja laki (1050/2018)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Sosiaalihuoltolaki (1301/2014)
- Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023)
- EU:n tietosuoja-asetus (679/2016)
- Työturvallisuuslaki (738/2002)
- Työterveyshuoltolaki (1383/2001)

Omavalvontasuunnitelman seurannan perusteena ovat hoitoon tai palveluun liittyvien vaaratapahtumien ja epäkohtien seuranta. Seurannasta tehdään selvitys ja sen pohjalta julkaistava raportti sisältää seurantaindikaattorien perusteella tehdyt keskeiset havainnot ja niistä johdetut toimenpiteet. Tiedot raportoidaan Pirkanmaan hyvinvointialueen antamien ohjeiden mukaan. Mittarin tietojen lähteenä on HaiPro-järjestelmä ja sen indikaattoreita ovat:

- Asiakas- ja potilasturvallisuusilmoitusten kokonaismäärä
- Tapahtuman luonteen suhdeluku (ilmoitusten Tapahtui asiakkaalle tai potilaalle / epäkohta lukumäärä suhteessa ilmoitusten Läheltä piti / epäkohdan uhka lukumäärään)
- Ilmoitusten, joihin on suunniteltu kehittämistoimia, prosenttiosuus kaikista ilmoituksista
- Ilmoitusten, joissa seuraus asiakkaalle tai potilaalle on vakava haitta, lukumäärä
- Vakavien vaaratapahtumien johdosta tehdyt korjaavat ja ehkäisevät toimenpiteet. Kuvaus laaditaan tavalla, josta ei voi tunnistaa yksikköä eikä asianosaisia.

Perhetukikeskus Kiiruksessa on vuoden 2025 aikana aloitettu kolme ”vaaratapahtuman tarkastelu” prosessia, jotka jatkuvat vuoden 2026 puolelle. Näiden prosessien

toteutumisesta ja toimenpiteistä raportoidaan Pirkanmaan oman protokolan mukaan sekä tehdään selvitys Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle. Prosessin tultua päätökseen päivitetään omavalvontasuunnitelma vastaamaan mahdollisia muutoksia.

Perhetukikeskus Kiiruksen laadullisia edellytyksiä ylläpidetään ja mitataan 3X10D sopivilta osin elämäntilannemittarin avulla. Elämäntilannemittari pohjaa tieteelliseen tutkimukseen eri ikäisten ihmisten hyvinvoinnin mittaamisesta. Arvioitavana on 10 hyvinvoinnin osa-aluetta: itsetunto, terveydentila, resilienssi, ystävyys-suhteet, perhe, pärjääminen, talous, asuminen, elämään tyytyväisyys ja vahvuudet.

Elämäntilannemittaria täytetään joko itsenäisesti tai Kiiruksen henkilökunnan avustamana. 3X10D elämäntilannemittarissa vastaaja arvioi oman arjen sujumista eri elämänaalueilla numeroarviolla 0–10. Lisäksi hän pohtii, miten tärkeitä hyvinvoinnin osa-alueet ovat nyt ja millaisia tulevaisuuden tavoitteita hän voisi asettaa eri teemoihin. 3X10D auttaa lasta/nuorta pohtimaan omaa elämäntilannettaan, hyvinvointiaan ja tulevaisuuden toiveitaan. Mittari ei keskity ongelmiin, vaan tähtää lapsen/nuoren toimintakyvyn tukemiseen. Elämäntilannemittari tarjoaa lasta/nuorta osallistavan välineen asiakastyöhön, systemaattisen työkalun nuoren kokonaishyvinvoinnin kartoittamiseen sekä yhteisen käsityksen asiakkaan elämäntilanteesta monialaisen verkoston työskentelyyn.

3.2 Vastuu palvelujen laadusta

Perhetukikeskuksen johtaja toimii perhetukikeskuksen vastuuhenkilönä ja vastaa perhetukikeskuksen perustehtävän mukaisesta toiminnasta, sen lainmukaisuudesta ja omavalvonnasta sekä kehittämisestä. Lisäksi perhetukikeskuksen johtaja vastaa henkilöstöhallinnosta ja talouden johtamisesta sekä kiinteistön tiloista.

Perhetukikeskuksen johtaja toimii asuinyksiköiden vastaavien ohjaajien esihenkilönä.

Perhetukikeskuksen johtaja on fyysisesti läsnä yksikössä arkisin klo 8–15.40 välillä työntekijöiden saatavilla. Johtaja käy jatkuvaa vuoropuhelua työntekijöiden kanssa yksikön arjen tapahtumista, seuraa lasten päivittäiskirjauksia sekä käy keskusteluita säännöllisesti lasten, huoltajien sekä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän

kanssa. Johtaja seuraa ja valvoo, että yksikössä käytössä olevia prosesseja ja käytänteitä noudatetaan sekä suunnitellut toimenpiteet toteutetaan.

Johtaja vastaa siitä, että yksikössä on aina riittävä henkilöstö turvallisen ja laadukkaan sijaishuollon toteuttamiseksi. Yksikössä on toimintaohjeistus henkilöstön riittävyyden takaamiseksi mm. sairauspoissaolojen ja erityistilanteiden osalta.

Vastaava ohjaaja toimii perhetukikeskuksen asuinyksikön esihenkilönä ja vastaa asuinyksikkönsä päivittäistoiminnan, asiakastyön, lähiesihenkilötyön, henkilöstön ja talouden johtamisesta. Vastaava ohjaaja toimii asuinyksikön työntekijöiden esihenkilönä.

Vastaavan ohjaajan vastuulla on yksikön arjen toimivuudesta ja lasten yksilöllisestä sijoituksen tavoitteiden mukaisesta hoito- ja kasvatustyöstä vastaaminen. Vastaava ohjaaja on ohjaajien tukena omaohjaajatyössä ja perhetyössä sekä vastaa yksikön työvuorosunnittelusta yhdessä johtajan kanssa. Vastaava ohjaaja toimii perhetukikeskuksen johtajan sijaisena muun muassa johtajan vuosiloman aikana.

Perhetukikeskuksien toiminnasta vastaavat myös palvelujohtaja ja palvelupäällikkö, jotka eivät kuulu perhetukikeskusten hoito- ja kasvatushenkilöstöön. Palvelujohtaja vastaa palvelulinjansa oman ja ostopalvelutuotannon järjestämisestä, palvelulinjan johtamisesta, toiminnasta, toimintojen kehittämistä, taloudesta ja tuloksellisuudesta. Palvelujohtaja vastaa osaltaan hyvinvointialuetasoisesta palvelujen yhteensovittamisesta, yhdenmukaisuudesta, yhdenvertaisuudesta ja linjarajat ylittävän integraation mahdollistamisesta sekä toimii toimialuejohtajien ja välittömien alaistensa esihenkilönä. Palvelujohtaja vastaa hyvän hallinto- ja johtamistavan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä sopimushallinnan toimeenpanosta, osaltaan palvelulinjan viestinnästä sekä osaltaan hyvinvointialuetasoisesta palvelujen yhteensovittamisesta, yhdenmukaisuudesta, yhdenvertaisuudesta ja linjarajat ylittävän integraation mahdollistamisesta.

Palvelupäällikkö vastaa perhetukikeskukset-palvelukokonaisuuden (sisältäen lastensuojelun sijaishuollon osastopalveluja tarjoavat perhetukikeskukset ja perhetukikeskusten keittiö- ja laitoshuollon palvelut) toiminnan johtamisesta (palveluiden taloudellinen ja laadukas järjestäminen sekä toiminnan organisointi). Palvelupäällikkö vastaa myös suorassa alaisuudessa olevan henkilöstön (perhetukikeskusten johtajat, ruokapalveluesihenkilö) henkilöstöjohtamisesta sekä perhetukikeskukset-palveluyksikön henkilöstöresurssien johtamisesta. Palvelupäällikkö vastaa perhetukikeskukset-palvelukokonaisuuden talouden johtamisesta (seuranta ja suunnittelu) sekä toiminnan kehittämisestä, yhtenäistämisestä ja yksiköiden kehittämistoiminnan suuntaamisesta.

3.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet

Asiakkaille, potilaille ja läheisille viestitään selkeästi ja sujuvasti turvallisen hoidon, hoivan ja palvelun kannalta tärkeät yhteiset asiat. Asiakkaat, potilaat sekä heidän läheisensä kohdataan inhimillisesti, ammattimaisesti ja luotettavasti. (Pirhan asiakas- ja potilasturvallisuuspolitiikka)

Asiakasta ja potilasta kuullaan ja hän saa oikeanlaisen palvelun, hoidon tai hoivan oikeaan aikaan. Asiakas ja potilas saa tarvittavat ohjeet palvelun, hoidon ja hoivan turvallisen jatkuvuuden varmistamiseksi.

(Pirhan turvallisuuslupaus)

Palvelu- ja hoitosuunnitelma

Perhetukikeskus Kiirukseen sijoitetun lapsen, huoltajan ja sosiaalityöntekijän kanssa laaditaan asiakassuunnitelma, jossa sovitaan osasolla tapahtuvan työskentelyn tavoitteet ja muut työskentelyn kannalta olennaiset asiat.

Asiakassuunnitelman neuvottelussa sovitaan lapsen ja perheen jatkosuunnitelmista ja tuetaan lasta ja perhettä ottamaan palveluita vastaan. Neuvottelussa myös kerrataan ja/tai kerrotaan asiakkaille heitä koskevista päätöksistä ja niiden mahdollisista vaikutuksista lapsen ja nuoren etuisuuksiin. Mikäli lapsi ei osallistu asiakassuunnitteluneuvotteluunsa, selvitetään etukäteen lapsen näkemykset, jotka

työntekijä välittää neuvottelussa. Asiakassuunnitelmasta vastaa lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä.

Lapselle on pyrittävä antamaan turvallinen ja virikkeitä antava kasvuympäristö sekä lapsen taipumuksia ja toivomuksia vastaava koulutus. Sijaishuollossa olevalla lapsella on oikeus saada osakseen myös ymmärrystä ja hellyyttä. Sijaishuollossa olevalle lapselle tulee olla tarjota hänen tarpeidensa mukaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ja muu tuki. Hänellä on oikeus perusopetukseen samoin kuin muillakin lapsilla.

Hoito- ja kasvatussuunnitelma lastensuojelun sijaishuollossa

Hoito- ja kasvatussuunnitelmassa laaditaan yksilölliset tavoitteet lapsen ja perheen kanssa työskentelylle huomioiden lapsen fyysiset, psyykkiset, kognitiiviset ja sosiaaliset tarpeet. Asiakassuunnitelman tiedot kirjataan hoito- ja kasvatussuunnitelmaan, jonka mukaisesti lapsen arkea, hoitoa, kasvua ja kehitystä pyritään tukemaan kokonaisvaltaisesti lapsen yksilölliset tarpeet huomioiden.

Itsemääräämisoikeuden varmistaminen

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet yksityisyyteen ja yksityisyyden suojaan. Henkilökohtainen vapaus suojaa henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen tahdonvapauttaan ja itsemääräämisoikeuttaan.

Perhetukikeskus Kiiruksessa sijoitettuna olevan lapsen itsemääräämisoikeuden sekä osallistumisen mahdollistamista kunnioitetaan ja ne pyritään ottamaan päätöksiä tehdessä huomioon niin hyvin kuin se lapsen tai nuoren ikään ja tilanteeseen nähden on mahdollista. Lapsen itsemääräämisoikeuden ja osallistumisen toteutuminen varmistetaan siten, että lapselle annetaan mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa sijoituksensa suunnitteluun ja toteuttamiseen. Tulotilanteessa käydään yhdessä läpi asuinyksikön käytänteet ja säännöt, jotka löytyvät myös jokaisen 12-17 – vuotiaan lapsen huonekansiosta.

Perhetukikeskus Kiiruksessa lapsilla on oma huone, jolla turvataan yksityisyydensuojan toteutuminen. Huone ei ole muiden käytettävissä lapsen sijoituksen aikana. Lapsen huoneeseen ei mennä koputtamatta. Lapsi voi tuoda omia henkilökohtaisia tavaroitaan omaan huoneeseensa. Lapsen perheenjäsenet voivat vierailla osastolla lapsen huoneessa tai vierailua varten voidaan varata perhetukikeskuksen perhetapaamistiloja. Vierailuista sovitaan etukäteen osaston työntekijöiden kanssa.

Lapsen ja perheen kanssa sovitaan yhteydenpidosta lapsen ja perheen verkoston kanssa. Lasten on mahdollista säilyttää rahojaan ym. arvoesineitä osaston toimistossa omassa lokerossaan lukollisessa kaapissa. Lapset saavat viikoittaisen käyttövaran käteisenä ikätasonsa mukaisesti kerran viikossa sekä päättävät itsenäisesti sen käytöstä. Ikätasoiset käyttövarat ovat 12–14- vuotiailla 10 €/vko ja yli 15- vuotiailla 17 €/vko.

Lapsen/ nuoren ja perheen tilanteesta riippuen käytetään perhetukikeskus Kiiruksessa myös tulkkipalveluita, jotta nuori ja perhe tulevat varmasti ymmärretyksi ja voivat kommunikoida omalla äidinkielellään.

Rajoitustoimenpiteet

Perhetukikeskuksen hoito- ja kasvatushenkilökunnalle on perhetukikeskuksen johtaja tehnyt kirjallisen delegointipäätöksen, jonka mukaan lastensuojelulain mukaisia rajoituspäätöksiä voi tehdä vain hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluvat työntekijät. Rajoituspäätökset ovat eriteltynä myös delegointipäätöksessä. Delegointipäätös löytyy johtajan huoneen ilmoitustaulusta johtajan allekirjoittamana, sekä sähköisen versiona henkilöstölle osoitteesta [Delegointipäätökset](#).

Alla lueteltuna lastensuojelulain mukaiset rajoitustoimenpiteet, joita hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva voi asettaa, jos edellytykset niille täyttyvät:

- aineiden ja esineiden haltuunotto, jollei niitä palauteta (LastSL 65 §)
- henkilöntarkastus ja henkilönkatsastus (LastSL 66 § ja LastensuojelulL 66 a §)
- omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen (LastSL 67 §)
- Liikkumisvapauden rajoittaminen, enintään 7 vuorokautta kestävä rajoittaminen (LastSL 69 §)
- Luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen (69 a §)
- eristäminen (LastSL 70 §)

Lyhytaikaisesta, enintään 30 vuorokautta kestävästä, yhteydenpidon rajoittamisesta (LastSL 62–63 §) voi päättää sijaishuollossa vain perhetukikeskuksen johtaja tai johtajan sijainen sijaistamissopimuksella. Virka-ajan ulkopuolella yhteydenpidon rajoittamiseen liittyvissä asioissa tulee olla yhteydessä sosiaalipäivystykseen. Lähtökohtaisesti ja ensisijaisesti yhteydenpidon rajoittamisen päätöksen tekee nuoren asioista vastaava sosiaalityöntekijä.

Rajoitustoimenpiteistä voi lukea lisää ”Hyvää kohtelua koskevasta suunnitelmasta”, joka on omavalvontasuunnitelman erillisenä liitteenä. Lapsen kanssa käydään keskustelua ennakkoiden ja tehdään tarvittaessa tuki- ja turvallisuussuunnitelma, jossa lapsen kanssa yhdessä pohditaan toimintamalleja akuuteissa tilanteissa kriisitilanteiden ennaltaehkäisemiseksi. Lapseen kohdistuneista rajoitustoimenpiteistä ilmoitetaan aina lapsen huoltajien lisäksi myös lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle.

Rajoitustoimenpiteistä tehdään aina myös merkintä asiakastietojärjestelmään, jonne kirjataan rajoitustoimenpiteen aikana tapahtuvia toimintoja ja näiden pohjalta arvioidaan rajoitustoimenpiteen vaikuttavuutta.

Lastensuojelulain mukaiset päätökset käydään lasten kanssa läpi ikätasoon sopivalla tavalla ja esimerkiksi autetaan, jos lapsi päättää valittaa valituskelpoisesta päätöksestä hallinto-oikeuteen. Hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluvat pitävät myös huolen siitä, että lapsi saa halutessaan riittävät yhteystiedot hänen sijoituksestaan päättäneisiin viranomaisiin. Lapsella on myös mahdollisuus milloin tahansa saada häntä koskevat päätökset itselleen luettavaksi.

Potilas- ja sosiaaliasiavastaavan tehtävät ja yhteystiedot:

Potilasasiavastaava on potilaiden apuna, kun he kaipaavat neuvoja tai tietoa oikeuksistaan potilaana. Vastaavasti sosiaaliasiavastaava tarjoaa sosiaalipalvelujen asiakkaille neuvoja ja tietoja. Jos potilas tai asiakas tai hänen läheisensä on tyytymätön hoidon tai palvelujen laatuun tai kohteluun, asiaa voi selvittää yhdessä potilasasiavastaavan tai sosiaaliasiavastaavan kanssa. Molemmat tehtävät ovat neuvoa-antavia. Potilas- tai sosiaaliasiavastaava ei voi muuttaa päätöksiä eikä toimi oikeusavustajana. Palvelut ovat maksuttomia.

Potilasasiavastaava:

Ma–to klo 9–11, p. 040 190 9346

Suomi.fi-palvelussa: Valitse viestit -palvelussa vastaanottajaksi valitaan Pirkanmaan hyvinvointialueen potilasasiavastaava

Hatanpäänkatu 3, 33900 Tampere

Potilasasiavastaava@pirha.fi

Sosiaaliasiavastaava:

Ma–to klo 9–11, p. 040 504 5249

Suomi.fi-palvelussa: Valitse viestit -palvelussa vastaanottajaksi valitaan Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaaliasiavastaava

Hatanpäänkatu 3, 33900 Tampere

Sosiaaliasiavastaava@pirha.fi

Lisätietoja: [Potilasasiavastaava - pirha.fi](https://pirha.fi/potilasasiavastaava)

Lisätietoja: [Sosiaaliasiavastaava - pirha.fi](https://pirha.fi/sosiaaliasiavastaava)

3.4 Muistutusten ja kanteluiden käsittely

Palveluun tai kohteluun tyytymättömällä asiakkaalla / potilaalla on oikeus tehdä muistutus. Muistutusmenettelyä harkitsevan kannattaa kuitenkin ensin yrittää selvittää asia keskustelemalla asianomaisessa toimintayksikössä. Muistutuksen voi tehdä

asiakkaan / potilaan lisäksi hänen omaisensa, muu läheinen tai laillinen edustaja. Muun kuin asianomaisen tehdyn muistutuksen kohdalla on pääsääntöisesti selvitettävä, antaako asiakas / potilas hyväksyntänsä muistutukseen vastaamiseen.

Toimintayksikön pitää tiedottaa asiakkaille oikeudesta tehdä muistutus ja järjestää muistutuksen tekeminen mahdollisimman vaivattomaksi. Muistutus tulisi tehdä pääsääntöisesti kirjallisesti, mutta erityisestä syystä sen voi tehdä myös suullisesti. Muistutukseen tulee antaa kirjallinen ja perusteltu vastaus tiedonsaantioikeus huomioiden kohtuullisessa ajassa, yleensä yhdessä kuukaudessa. Laajempaa selvittelyä tai useampaa palvelulinjaa koskevissa muistutuksissa vastaus voidaan antaa kahden kuukauden kuluessa. Vastaus lähetetään asiakkaalle / potilaalle, jota muistutus koskee, jollei ole erityistä syytä muutoin toimia.

Muistutuksen tekeminen ei estä asiakasta / potilasta tekemästä kantelua valvovalle viranomaiselle.

Lisätietoja: [Oletko tyytymätön saamaasi palveluun? - pirha.fi](https://www.pirha.fi/tytymaton-saamaasi-palveluun)

Lisätietoja: [Sosiaali- ja terveyspalvelut - Valvonta ja kantelut - Henkilöasiakas - Aluehallintovirasto](#)

Lisätietoja henkilöstölle: [Hallinnolliset asiakirjaprosessit](#)

Perhetukikeskus Kiiruksen asuinyksikköä koskeviin muistutuksiin ja kanteluihin vastaa vastuualuejohtaja Hanna Harju-Virtanen. Eri viranomaisten esimerkiksi Pirkanmaan hyvinvointialueen valvontayksikön ja Aluehallintoviranomaisten pyytämiin selvityksiin vastaavat vastuualuejohtaja Hanna Harju-Virtanen ja perhetukikeskus Kiiruksen johtaja Outi Asikainen yhdessä. Muistutuksissa ilmi tulleet epäkohdat tai puutteet otetaan esihenkilöiden toimesta käsittelyyn asuinyksikön kokouksissa sekä huomioidaan toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.

Kantelu eduskunnan oikeusasiamiehelle

Oikeusasiamies on oikeuskanslerin ohella ylin laillisuusvalvoja. Kuka tahansa voi ottaa yhteyttä oikeusasiamieheen, jos kokee, että on kohdeltu huonosti tai epäoikeudenmukaisesti esimerkiksi lastensuojelussa. Oikeusasiamiehelle voi tehdä kantelun kirjallisesti joko vapaamuotoisesti tai käyttämällä oikeusasiamiehen kotisivuilta löytyviä kantelulomakkeita. Oikeusasiamies tutkii tapauksen, jos hän epäilee, että viranomainen on toiminut väärin tai vastoin lakia. Kun asia on tutkittu, kantelun tehnyt asiakas saa kirjallisen päätöksen, joka lähetetään asiakkaalle, ja sille, jonka toimintaa asiakas arvosteli. Kaikki asiat pyritään ratkaisemaan alle vuodessa.

Eduskunnan oikeusasiamies, puh: 09 4321, oikeusasiamies@eduskunta.fi

Oikeusasiamiehen internet-sivuilla on lasten ja nuorten sivut-osio: [Oikeusasiamies valvoo lasten oikeuksia - Lasten ja nuorten sivut - Oikeusasiamies](#)

3.5 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Pirkanmaan hyvinvointialueella vahvistetaan asiakaslähtöisyyttä ja osallistumista erilaisin toimenpitein. Käytössä on useita palautteen keräämisen tapoja.

Lisätietoja: [Osallistu ja vaikuta - pirha.fi](#)

Suorat palautteet käsitellään viimeistään 12 vuorokauden kuluttua niiden saapumisesta. Mikäli asiakas on jättänyt yhteystietonsa, asiakkaalle vastataan. Saatua asiakaskokemustietoa hyödynnetään käytännössä ja osana kaikkea päätöksentekoa sekä kehittämistä.

Sijoitusjakson päätyttyä kerätään asiakaspalaute kirjallisesti sekä lapselta että huoltajilta ja lisäksi lapsen asioista vastaavalta sosiaalityöntekijältä, toimii laadun hallinnan työkaluna sekä toiminnan kehittämisen pohjana. Asiakaspalautteet käsitellään työryhmässä ja niiden perusteella arvioidaan ja kehitetään toimintaa. Palautetta voi

myös antaa jakson aikana suullisesti tai kirjallisesti ja nämä käsitellään työryhmässä ajantasaisesti.

Anonyyminä vastattu asiakaspalaute laitetaan talteen henkilöstön tilassa olevaan mappiin. Perhetukikeskus Kiiruksen johtaja käy palauteet läpi säännöllisesti ja niistä nostetaan palautetta yhteisiin foorumeihin, jonka mukaan yksikön työskentelyä ja tapoja voidaan kehittää.

Tulevan vuoden aikana perhetukikeskuksen palautelomake olisi hyvä päivittää myös digitaaliseen Forms- versioon, jossa palautteen voi myös antaa nimettömänä.

Palautetta saadaan myös suoraan keskusteluissa nuorilta, perheiltä ja yhteistyökumppaneilta. Palaute on käyty läpi yhdessä työntekijöiden kanssa, perheiden kanssa ja yhteistyökumppaneiden kanssa järjestetyissä yhteistyötä edistävissä tapaamisissa.

3.6 Henkilöstö

Perhetukikeskus Kiiruksessa on yhteensä 11 työntekijää:

- johtaja
- vastaava ohjaaja
- psykiatrinen sairaanhoitaja
- 6 ohjaajaa
- 2 yövalvojaa

Esihenkilöt yhdessä huolehtivat siitä, että yksikön henkilöstö osallistuu Pirkanmaan hyvinvointialueen pakollisiin koulutuksiin, joiden avulla ylläpidetään ja kehitetään työssä tarvittavaa osaamista. Pakollisia ammattitaitoa ylläpitäviä koulutuksia ovat tietosuojan ja tietoturvan peruskoulutus, sosiaalihuollon kirjaaminen, sosiaalihuollon asiakastietovarannon toimintatavat -koulutus, vaaratapahtuman ja epäkohdan ilmoittaminen -verkkokurssi, MAPA-koulutus, elvytys- ja ensiapuosaaminen, sekä lääkehoidonosaamisen verkkokoulutus (LOVe) ja alkusammutuskoulutus.

Esihenkilö vastaavat henkilöstön riittävästä, asianmukaisesta ja ajantasaisesta ammattitaidosta huolehditaan siten, että henkilöstöä koulutetaan koulutustarpeiden mukaisesti. Työntekijät voivat esittää koulutustoiveita esihenkilöille esimerkiksi kehityskeskusteluissa. Lisäksi esihenkilöt tiedottavat tulevista ja valtakunnallisista koulutuksista työntekijöille. Pirkanmaan hyvinvointialueen intrasta löytyy myös tulevia koulutuksia. Maksullisiin koulutuksiin osallistumisesta päättää yksikön johtaja, huomioiden koko yksikön osaamistarpeet sekä koulutuksiin varattu budjetti.

Perhetukikeskus Kiiruksessa on kaudella 2025 keskitytty koulutuksissa lääkehoidon koulutuksien ajan tasalle saattamiseen muun muassa TAKK:n kanssa yhteistyössä järjestettävän sosionomien lääkehoitokoulutukseen osallistumalla. Päivitettyä on myös koko henkilöstölle elvytyskoulutus. Toimintakaudelle 2026 on henkilöstön kehityskeskusteluista noussut toivetta perhetyön kehittämiseksi ja koulutukselle.

Yksikön henkilökunnan vastuulla on asiakasturvallisuuteen liittyvän kulttuurin rakentaminen ja siihen liittyvien yhteisesti sovittujen toimintatapojen noudattaminen asiakastyössä. Lisäksi jokaisella on velvollisuus kehittää omaa työtään ja pitää ammattitaitoaan yllä.

Sijaishuollon vakituinen varahenkilöstö

Lisäksi Sijaishuollossa on perhetukikeskusten vakituinen varahenkilöjärjestelmä (simot), jonka mitoitus on 6 henkilötyövuotta, ja jossa työskentelee 7 ohjaajaa. Heidän lähiesihenkilönänsä toimii Perhetukikeskus Kiiruksen johtaja Outi Asikainen. Toimintayksikköinä varahenkilöstöllä on Perhetukikeskukset Kiirus, Leinola, Kissanmaa, Kuusikko ja Pitkäniemi.

Vakituisten varahenkilöiden avulla pyritään vahvistamaan yksikön osaamista erityistilanteissa, joissa tarvitaan ylimääräistä lisätyövoimaa ja turvaamaan henkilöstön saatavuutta lyhytaikaisiin poissaoloihin liittyen. Vakituista varahenkilöstöä voidaan käyttää äkillisiin ja lyhytaikaisiin poissaoloihin, erityistilanteisiin vahvistukseksi.

Ammattioikeuden tarkistaminen

Työ-, pätevyys- ja tutkintotodistukset toimitetaan työnantajalle, esihenkilölle, pätevyys- ja tutkintotodistukset, joiden perustella hänet on valittu tehtävään tai virkaan.

Lähiesihenkilö varmistaa todistusten oikeellisuuden sekä työntekijän pätevyyden työhön ja tarvittaessa tarkistaa työntekijän oikeudet JulkiTerhikistä / JulkiSuosikista.

Rikostaustaote

Rikostaustaotteella tarkoitetaan rikosrekisteriotetta, joka on tarkoitettu esitettäväksi työnantajalle, viranomaiselle, oppilaitokselle tai vapaaehtoistoiminnan järjestäjälle Suomessa, kun henkilö ryhtyy toimimaan alaikäisten lasten (rikosrekisterilaki 6 §:n 2 mom.), ikäihmisten tai vammaisten henkilöiden (rikosrekisterilaki 6 §:n 4 mom.) kanssa.

Lisätietoja henkilöstölle: [Rekrytoinnin suunnittelussa huomioitavaa](#)

Perhetukikeskus Kiiruksessa esihenkilöt tarkistavat rikostaustaotteen niin toimeen tulevilta kuin määräaikaikaisiltakin työntekijöiltä.

Perehdytys

Työturvallisuuslaki velvoittaa työnantajaa perehdyttämään työntekijän työhön ja työolosuhteisiin sekä työvälineiden oikeaan käyttöön ja turvallisiin työtapoihin.

Pirkanmaan hyvinvointialueella on laadittu yhtenäinen perehdytysprosessi ja perehdytyksen toimintamallit. Perehdytyksen tukena on myös sähköinen Intro-perehdytysjärjestelmä.

Lisätietoja henkilöstölle: [Perehdytys](#)

3.7 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

Riittävä ja osaava sekä palveluyksikön omavalvontaan sitoutunut henkilöstö on keskeinen tekijä palvelujen saatavuuden, laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisessa sekä palvelujen kehittämisessä.

Perhetukikeskus Kiiruksen johtajan ja vastaavan ohjaajan tehtävänä on varmistaa, että työvuoroissa on asiakkaiden tarpeisiin ja asiakasturvallisuuteen nähden riittävästi henkilökuntaa. Arjen toimintaan liittyviä henkilöstötarpeita tarkastellaan jatkuvasti ja henkilöstöltä edellytetään yksikön toiminnan kannalta tarvittavaa joustavuutta muuttuvissa tilanteissa ja tarpeissa. Päivittäisen työn hyvällä organisoinnilla varmistetaan myös se, että työntekijöillä on riittävästi aikaa asiakastyöhön. Sijaisia käytetään, mikäli asiakkaiden riittävän hyvä hoito ja työturvallisuus sitä edellyttävät. Sijaisten hankinnasta vastaavat pääasiassa vastaava ohjaaja ja johtaja. Sijaisena voi toimia valmistuneiden sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten lisäksi myös sosiaali- tai terveydenhuoltoalaa vielä opiskeleva henkilö tai riittävän työkokemuksen alalta omaava henkilö, jolla on jokin muu alaa tukeva koulutus.

Lastensuojelun sijaishuollon vastuualueella on otettu käyttöön syksyn 2025 aikana yhteinen vakituinen varahenkilöjärjestelmä, joka palvelee kaikkia perhetukikeskuksia. Resurssi järjestelmässä on 6 henkilötyövuotta ja siinä työskentelee vakituisesti seitsemän työntekijää. Vakituisten varahenkilöiden avulla pyritään ensisijaisesti vahvistamaan yksikön osaamista erityistilanteissa, joissa tarvitaan ylimääräistä lisätyövoimaa ja toissijaisesti turvaamaan henkilöstön saatavuutta lyhytaikaisiin poissaoloihin liittyen. Varahenkilöresurssi painottuu ilta- ja yövuoroihin ja varahenkilöillä on valmius siirtyä kesken työvuoron sinne, missä tarvetta on eniten.

3.8 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa toteutetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa siten, että sosiaalihuollon ja tarvittaessa muiden hallinnonalojen palvelut muodostavat asiakkaan edun mukaisen kokonaisuuden. Yhteisissä palveluissa, tai jos potilas muutoin tarvitsee sekä terveydenhuollon että sosiaalihuollon palveluja, on sovellettava niitä terveydenhuollon ja sosiaalihuollon säännöksiä, jotka parhaiten tarjoavat potilaan tuen tarpeita vastaavat palvelut ja lääketieteellisen hoidon.

Lisätietoja henkilöstölle: [Monialainen yhteistyö](#)

Henkilökunta varmistaa, että asiakas ja potilas on tunnistettavissa ja kaikki tarvittava palveluun, hoitoon tai hoivaan liittyvä tieto siirtyy toiseen yksikköön.

(Pirkan asiakas- ja potilasturvallisuuspolitiikka)

Perhetukikeskus Kiirukseen sijoitettujen lasten asioita pyritään hoitamaan yksilöllisesti kunkin sijoitetun lapsen palvelukokonaisuuteen kuuluvien muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntarjoajien ja eri hallinnonalojen kanssa mahdollisimman hyvin sijoitetun lapsen etuja palvelevasti yhteistyötä ohjaavia lakeja ja asetuksia noudattaen. Pirkanmaan hyvinvointialueen lastensuojelun sijaishuolto kehittää jatkuvasti yhteistyötä eri hallinnonalojen välillä. Kiiruksessa huolehditaan sijoitettujen lasten terveydenhuollon palvelujen hoitokontaktien jatkumisesta kunkin lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Kiirukseen sijoitetun lapsen terveydentila pyritään selvittämään mahdollisimman kattavasti ja lapsille järjestetään terveystarkastus mahdollisimman pian sijoituksen alettua.

Perhetukikeskus Kiiruksessa huolehditaan lasten mahdollisten pitkäaikaissairauksien hoidosta, terveyden edistämisestä ja seurannasta terveydenhuollon palveluiden hoitavan tahon yksilöllisten ohjeiden mukaisesti.

Perhetukikeskus Kiiruksella ei ole nimettyä vastuulääkäreitä vaan jokaisella asiakkaalla on tarvittaessa oma lapsen hoidosta vastaava lääkäri terveydenhuollon palveluissa. Lääkkeiden määräämisestä ja määräyksien kirjaamisesta vastaa asiakkaan hoidosta vastaava lääkäri.

Suun terveydenhuollosta huolehditaan jokaisen lapsen kohdalla samalla tavalla kuin henkilökohtaisen hygienian huolehtimisesta. Lapsia muistutetaan ja kannustetaan hampaiden pesusta aamuin illoin. Ruokajuomana Kiiruksessa on maito tai vesi. Janojuomana suositellaan vain vettä, sillä mehuja, limppareita tai energia juomia ei suositella juotavan janoon. Lapsia kannustetaan ja ohjataan säännölliseen ateriaritmiin, joka edesauttaa suun terveyttä. Lasten kanssa käydään tarvittaessa keskustelua nikotiinituotteista ja niiden vaikutuksesta suun terveyteen. Tarvittaessa lapsi ohjataan suun terveydenhuollon ammattilaisen vastaanotolle.

3.9 Toimitilat, välineet ja lääkinnälliset laitteet

Fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen ympäristö ovat turvallisia. Palvelu, hoito ja hoiva toteutuvat turvallisesti, hyvinvointia ja terveyttä tukevasti, ja ilman pelkoa infektiosta.

(Pirkan asiakas- ja potilasturvallisuuspolitiikka)

Toimitilat ja välineet

Perhetukikeskus Kiiruksessa jokaisella lapsella on oma vähintään 12 neliömetrin kokoinen huone, jossa on sänky, pöytä, tuoli ja vaatekaappi. Lapsi voi sisustaa huonettaan oman makunsa mukaisesti turvallisuusasiat huomioiden. Lapsen huone on vain hänen käytössään sijoituksen ajan ja lapsen poissaolojen aikana sen ovi pidetään lukossa.

Yhteisessä käytössä on tupakeittiö, harraste- ja TV/pelihuoneet, WC:t ja suihkut, vaatehuolto sekä sauna. Päiväkodin puolella oleva sali on käytettävissä, kun siellä ei ole päiväkodin toimintaa. Vastaanotto-tila, johon kuuluu huone ja WC, sekä eristystila sijaitsevat erillään osastotiloista.

Hallinnollisia tiloja ovat toimisto ja valvomo, neuvotteluhuone sekä johtajan ja vastaavan ohjaajan huoneet. Kangasniemen päiväkodin puolella olevassa keittiössä on Kiirukselle varattu kylmiö.

Lasten omaiset voivat vierailla Kiiruksessa sovitusti. Omaisten yöpymiseen ei ole ollut tarvetta, koska asiakkaat tulevat seutukunnasta.

Asiakassuunnitelma- ja muut neuvottelut sekä perhetapaamiset pidetään pääsääntöisesti neuvotteluhuoneessa.

Kiirukseen on tehty ympäristöterveyden valvontasuunnitelman mukainen tarkastus 26.9.2025 ja paloturvallisuustarkastus 17.9.2025. Sisäinen paloturvallisuustarkastus tehdään kahden vuoden välein. Kiinteistöhuoltoa toteuttaa Ylöjärven kaupungin tilapalvelut. Kiiruksen henkilöstöllä on vastuu tehdä kiinteistönhuoltoon liittyvät pyynnöt

Pakettipalvelun kautta. Turvallisuuteen liittyvien laitteiden toimintahäiriöistä ollaan yhteydessä Monivalvomoon.

Lääkinnälliset laitteet

Vaatimukset lääkinällisten laitteiden ammattimaiselle käytölle (Laki lääkinällisistä laitteista 719/2021) 18 (33)

- Henkilöllä, joka käyttää lääkinällistä laitetta, on sen turvallisen käytön vaatima koulutus ja kokemus
- Laitteessa tai sen mukana on turvallisen käytön kannalta tarpeelliset merkinnät ja käyttöohjeet
- Laitetta käytetään valmistajan ilmoittaman käyttötarkoituksen ja -ohjeistuksen mukaisesti
- Laite säädetään, ylläpidetään ja huolletaan valmistajan ohjeistuksen mukaisesti ja muutoin asianmukaisesti
- Ammattimaisen käyttäjän on ilmoitettava Fimeaan ja valmistajalle/valtuutetulle edustajalle tai maahantuoajalle/jakelijalle vaaratilanteista, jotka ovat johtaneet tai olisivat saattaneet johtaa potilaan, käyttäjän tai muun henkilön terveyden vaarantumiseen

Palveluysiköllä tulee olla tieto käytössään olevista, edelleen luovuttamistaan tai muutoin hallinnassa olevista sekä potilaaseen asennetuista laitteista. Palveluysiköllä tulee olla menettelytapa laitekoulutuksen toteuttamiseksi, ja osaamisen ylläpitämiseksi suhteessa palveluysikön toimintaympäristöön ja käytettyjen laitteiden ominaisuuksiin.

Lääkintätekniikan yksikön tehtävänä on vastata lääkinällisten laitteiden elinkaaren aikaisista tukipalveluista sisältäen laitteiden ennakoivat huollot, kunnossapidon ja laitteiden poistot sekä lääkintätekniikan asiantuntijapalvelut. Istekki Oy tuottaa lääkintätekniikan päivittäiset huolto- ja ylläpitopalvelut.

Lääkinnällisten laitteiden viankorjauksiin, huoltoihin ja tukipalveluihin liittyvissä asioissa tulee tehdä palvelupyyntö intrasta löytyvän ohjeistuksen mukaisesti. Käytettäessä laitteen tunnusnumeroa pyyntö ohjautuu automaattisesti oikealle huoltoyksikölle.

STM on julkaissut oppaan ”Lääkinnällisten laitteiden turvallinen käyttö – opas laiteosaamisen varmistamiseen” (STM:n julkaisuja 2024:3).

Fimea on antanut määräyksen ” [Lääkinnällisten laitteiden ammattimaisen käyttäjän vaaratilanneilmoitus. Versio 2.](#)” ja ohjeen ”Vaaratilanteessa olleen lääkitsevän laitteen käsittely” (Fimea 1/2023).

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus ja Laiteturvallisuusverkosto valmistelevat parhaillaan mallikuvausta laiteturvallisuussuunnitelman laatimiseen.

Perhetukikeskus Kiiruksessa on käytössä seuraavia terveydenhuollon laitteita: verenpainemittari, kuumemittari, henkilövaaka, verensokerimittari ja alkometri. Yksiköistä löytyy erilaisia haavanhoitovälineitä kuten taitoksia, laastareita ja desinfiointiainetta. Lisäksi käytössä on pikahuumeseuloja ja raskaustestejä. Kiiruksen toimistossa on ensiapulaukku. Terveydenhuollon laitteet tarkistetaan henkilökunnan toimesta ja niiden huollosta vastaa Istekki.

Lisätietoja: [Laki lääkitsevistä laitteista \(719/2021\) - Finlex.fi](#)

Lisätietoja henkilöstölle: [Lääkitsevätekniikka](#)

Säteilyn käytön turvallisuus

Ei koske yksikköä/vastuualuetta.

Lisätietoja henkilöstölle: [Säteilyturvallisuus](#)

3.10 Tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Tietojärjestelmät

Uusille tietojärjestelmille ja sovelluksille tehdään tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta tietoturva-arviointi aina ennen käyttöönottoa. Tietoturva-arviointi tehdään myös järjestelmän muuttuessa oleellisesti. Tietoturva-arviointi sisältää myös tietojärjestelmän käyttöön liittyvän riskiarvion. Tietojärjestelmille tehdään riskiarviointi kolmen vuoden välein tai kun järjestelmä oleellisesti muuttuu.

Kameravalvonnasta on infokyltit nähtävillä perhetukikeskus Kiirukseen tultaessa. Nuorten tiloissa, eikä yleisissä tiloissa ole kameravalvontaa. Kameravalvonta koskettaa vain ulkoalueita, sekä yksikön vastaanottotilassa sekä eristystilassa on kameravalvonta.

Tietosuoja ja tietoturva

Tietosuoja ja tietoturva ovat osa hyvinvointialueen päivittäistä toimintaa ja jokainen henkilöstön jäsen on vastuussa omalta osaltaan näiden toteutumisesta. Hyvinvointialueen tietosuoja- ja tietoturvapolitiikan mukaan johdolla on kokonaisvastuu tietosuoja- ja tietoturvatyön johtamisesta, rekisterinpidosta sekä resursoinnista. Jokainen uusi työntekijä käy pakolliset tietosuoja- ja tietoturvaosiot läpi osana perehdytystään, ja koko henkilöstön on läpäistävä pakollinen peruskoulutus kahden vuoden välein.

Kirjoita tekstiä napsauttamalla tai napauttamalla tätä.

Tietoturvasuunnitelma

Hyvinvointialue on sosiaali- ja terveystalvelujen järjestäjänä laatinut tietosuojaa, tietoturvaa ja tietojärjestelmien turvallista käyttöä koskevan tietoturvasuunnitelman. Tietoturvasuunnitelma ei ole julkinen asiakirja, mutta sen voi pyytää luettavaksi tietosuojavastaavalta tai tietoturvavastaavalta. Suunnitelmaa täydennetään ja päivitetään tarpeen mukaan vastaamaan lainsäädäntöä ja Pirkanmaan hyvinvointialueen prosesseja. Tietoturvasuunnitelma on laadittu 28.3.2023, ja sitä on päivitetty viimeksi 11.10.2024.

tietosuojavastaava Katja Rajala

tietoturvavastaava Henry Davidsson

Lisätietoja henkilöstölle: [Tietosuoja- ja tietoturvaohjeet](#)

Perhetukikeskus Kiiruksessa on käytössä hälytysjärjestelmä, jonka turvapainikkeilla voi kutsua Avarn Security vartiointiliikkeen vartijan paikalle. Järjestelmä testataan kuukausittain. Testaamisesta vastaa Kiiruksen turvallisuusvastaavaksi nimetty työntekijä.

Turvallisuussyistä kiinteistön ulko-ovet ovat ulkopuolelta lukittuina. Kiinteistön ulko-ovilla sekä piha-alueella on käytössä tallentavat valvontakamerat.

3.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Tietosuoja on perusoikeus, joka turvaa rekisteröidyn (henkilön, jonka tietoja käsitellään) oikeuksien ja vapauksien toteutumisen henkilötietojen käsittelyssä. Henkilötietojen käsittelyn on aina perustuttava lakiin. Henkilötietojen käsittelyn on oltava asianmukaista ja tapahduttava aina tiettyä tarkoitusta varten joko asianomaisen henkilön suostumuksella tai muulla laissa säädetyllä perusteella.

Lisätietoja: [Tietosuoja - pirha.fi](https://pirha.fi)

Lisätietoja henkilöstölle: [Tietosuoja- ja tietoturvaohjeet](#)

Kaikki palvelussa, hoidossa ja hoivassa tarvittava tieto on ajan tasalla ja käytettävissä, eikä se joudu väärin käsiin.

(Pirhan turvallisuuslupaus)

Perehdytyksen yhteydessä käydään läpi kaikki tietosuojaan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvät ohjeistukset sekä sen, mistä ohjeet löytyvät. Työhön tullessaan työntekijä sitoutuu noudattamaan ko. säännöksiä ja ohjeita.

Kiiruksessa on käytössä asiakastietojärjestelmä KantaEffic 1.2.2026 saakka. Tämän jälkeen käyttöön tulee 2.2.2026 alkaen MediatriSaga asiakastietojärjestelmä. Perehdytys ja valvonta ohjelmistoihin ovat Kiiruksen esihenkilöiden vastuulla. Koulutusta kirjaamiseen järjestetään tarpeen mukaan. MediatriSaga ohjelman koulutukset on järjestetty henkilöstölle syksyn 2025 aikana, sekä käytössä on koulutusohjelma ja koulutustunnukset ohjelman harjoittelukäyttöä varten.

Perhetukikeskus Kiiruksessa on käytössä omaohjaajajärjestelmä ja sen lisäksi kaksi ohjaajista koostuvaa tiimiä. Vuoronvaihtojen raporteilla sovitaan, kenen työntekijän vastuulla kunkin lapsen asioiden kirjaaminen on. Kirjaamisen tulee olla ajantasaista ja oikea-aikaista. Kirjaukset tulee lukita ennen vuoron päättymistä. Kiiruksen esihenkilöt valvovat tietosuojaan liittyvää toimintaa ja asiakastietojärjestelmien lokitietoja tarkistetaan tarvittaessa. Työntekijöiden käyttöoikeudet asiakastietojärjestelmä KantaEffican ja MediatriSagaan on erikseen määritetty työntekijäryhmittäin ja jokaisella työntekijällä on henkilökohtainen käyttäjätunnus, tai kirjautuminen tapahtuu toimikortilla.

Kiiruksen vastaava ohjaaja vastaa asiaan liittyvästä perehdytyksestä ja mahdollisesta lisäkoulutuksen tarpeen tiedottamisesta yksikön johtajalle, joka vastaa täydennyskoulutuksen järjestämisestä ja työntekijän koulutukseen ohjaamisesta.

3.12 Lääkehoitosuunnitelma

Pirkanmaan hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelmassa, joka pohjautuu sosiaali- ja terveysministeriön Turvallinen lääkehoito -oppaaseen, kuvataan yhteiset linjaukset lääkehoidon toteuttamisen käytäntöihin sekä palvelulinjoilla toteutettavan lääkehoidon erityispiirteet. Palvelulinjojen lääkehoitosuunnitelmissa kuvataan palvelulinjan toimi- ja vastualueilla toteutettava lääkehoito ja yhtenäiset toimintakäytännöt lääkitysturvallisuuden varmistamiseksi. Jokaisessa lääkehoitoa toteuttavassa yksikössä tulee lisäksi olla oma tarkentava, yksikkökohtainen lääkehoitosuunnitelma. Yksikön esihenkilö vastaa yksikön lääkehoitosuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma sekä jatkossa palvelulinjatasoiset lääkehoitosuunnitelmat löytyvät henkilöstölle lääkitysturvallisuussivustolta. Sivustolta löytyy myös muita lääkehoidon toimintaohjeita.

Lisätietoja henkilöstölle: [Lääkitysturvallisuus](#)

Yksiköiden lääkehoitosuunnitelmien laatimisessa suositellaan hyödynnettävän Turvallinen lääkehoito - oppaan mukaista Pirkanmaan hyvinvointialueen mallipohjaa. Yksikkökohtaisen lääkehoitosuunnitelman tulee olla yksityiskohtainen, jolloin se toimii lääkehoidon toteuttamisen toimintakäsikirjana ja apuna perehdytyksessä. Yksikön esihenkilö vastaa yksikön lääkehoitosuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä. Prosessissa tulee olla mukana kaikkien yksikössä lääkehoitoa toteuttavien ammattiryhmien edustaja sekä yksikön lääkähoidosta vastaavan lääkärin edustus.

Perhetukikeskus Kiiruksen lääkehoitosuunnitelman hyväksyy palvelulinjan vastuu ylilääkäri. Kiiruksen esihenkilöt yhdessä lääkähoidosta vastaavan sairaanhoitajan kanssa pitävät huolta lääkehoitosuunnitelman ajantasaisuudesta, päivittämisestä ja soveltamisesta käytäntöön. Esihenkilöt varmistavat, että henkilökunta ja sijaiset perehdytetään lääkehoitosuunnitelmaan sekä siinä tapahtuviin muutoksiin. Kokonaisvastuu turvallisen lääkähoidon ja lääkehoitosuunnitelman toteutumisesta ja seurannasta on Kiiruksen johtajalla.

Lääkehoitosuunnitelman seuraava päivitys tehdään kevään 2026 aikana.

3.13 Infektioiden torjunta

Tartuntatautilaki velvoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköitä torjumaan hoitoon liittyviä infektioita sekä lääkkeille erittäin vastustuskykyisiä mikrobeja.

Tartuntatautilain mukaan jokaisen toimintayksikön ja sen johtajan on huolehdittava tartunnan torjunnasta, potilaiden, asiakkaiden ja henkilökunnan tarkoituksenmukaisesta suojauksesta ja sijoittamisesta sekä mikrobilääkkeiden asianmukaisesta käytöstä.

Lisätietoja: [Infektioiden torjunta ja hoito - pirha.fi](https://pirha.fi)

Lisätietoja henkilöstölle: [Infektioiden torjunnan omavalvonta sote-yksiköissä](#)

Perhetukikeskus Kiiruksessa ohjataan sijoitettuja lapsia noudattamaan infektioita ja tarttuvien tautien leviämistä ehkäiseviä hygieniakäytäntöjä.

Lapsia ohjataan hyvään käsihygieniaan. Tarvittaessa käytetään esimerkiksi hengityssuojaimia tai muita suojavälineitä. Erityis- ja poikkeustilanteissa konsultoidaan Pirkanmaan hyvinvointialueen infektihoitajaa ja toimitaan saatujen ohjeistusten mukaisesti.

Kiiruksen henkilökuntaa koskee vahva suositus vuosittaisen kausi-influenssarokotteen ottamiseen.

4 Omavalvonnan riskienhallinta

Turvallisuuskulttuuri luo perustan organisaation riskienhallinnalle.

Jokaisen työntekijän tulee ottaa vastuu, arvioida tilanteita ja työtään asiakkaaseen ja potilaaseen kohdistuvien riskien kannalta ja kehittää toimintaa jatkuvasti turvallisemmaksi.

4.1 Riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Riskienhallinnan vastuut

Perhetukikeskus Kiiruksen riskienhallinnasta vastaa yksikön johtaja. Kiiruksessa asiakkaisen ja henkilökunnan turvallisuus pyritään varmistamaan perehdytyksellä, tiimityöllä, sekä varaamalla aikaa työn suunnittelulle ja kuormittavien työtilanteiden käsittelylle yksikössä.

Tilanteita ennakoidaan ja tehdään tilannekohtaisia turvasuunnitelmia. Kiiruksessa on käytössä vartijakutsujärjestelmä. Syntyneitä riskitilanteita käydään läpi esihenkilöiden kanssa sekä työryhmässä. Tarvittaessa käytetään työterveyshuollon palveluita. Työturvallisuusriskien arvioimiseksi käytössä on sähköinen riskienhallintajärjestelmä Granite, jota päivitetään tarvittaessa, vähintään kaksi kertaa vuodessa. Vaara- ja haittatapahtumat kirjataan HaiPro-järjestelmään. Työntekijät ovat käyneet Mapa-koulutuksen, joka valmentaa myös riskienhallintaan.

Riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Asiakasturvallisuutta vaarantavia tekijöitä ovat tietosuojaan liittyvät riskit, resurssivaje, puutteellinen tiedonkulku, luvatta yksiköstä poistuneet lapset, epäasiallinen kohtelu, toimitilojen puutteet, päihtyneet ja väkivaltaiset asiakkaat ja lääkehoitoon liittyvät poikkeamat. Asiakasturvallisuuteen liittyviä tekijöitä seurataan ja arvioidaan arjen työskentelyssä ja puututaan mahdollisiin epäkohtiin välittömästi keskustelemalla niistä muun muassa säännöllisesti järjestettävissä henkilökuntakokouksissa ja tarvittaessa tehdään muutoksia toimintaan siten, ettei vastaavanlaista pääsisi enää tapahtumaan. Asiakasturvallisuutta vaarantavat tapahtumat käsitellään asiakkaan ja heidän

läheistensä kanssa. Vaaratapahtumista tehdään myös tarvittaessa vaaratapahtuman tarkastelu.

Perhetukikeskus Kiirukseen sijoitettuihin lapsiin kohdistuneita riskejä tunnistetaan ja arvioidaan muun muassa HaiPro-ohjelmaan kirjattujen ilmoitusten kautta.

Asiakasturvallisuuteen liittyvistä HaiPro-ilmoituksista vuonna 2025 57% on ollut läheltä piti / epäkohta ilmoituksia ja 43 % ilmoituksista on ollut tapahtui asiakkaalle / epäkohta ilmoituksia. Ilmoituksista nousee riskinä lääkehoito ja antovirhe, joka johtuu siitä, että nuori ei ole ollut paikalla tai ei ole suostunut ottamaan lääkkeitään.

Asiakastyöhön ja asiakasturvallisuuteen liittyvät riskit:

- Lääkkeen anto virheet
- Asiakkaan kokema huono kohtelu
- Henkilöstön riittävyys, kelpoisuus ja osaaminen
- Puutteellinen tiedonkulku suullisessa viestinnässä tai dokumentoinnissa
- Fyysinen ja psyykinen väkivalta
- Päihtyneet asiakkaat
- Karkailevat asiakkaat

Lääkehoitoon liittyvät riskit:

- Lääkehoitoluvallisten työntekijöiden ajoittainen puute, esim. keikkasijaiset
- Lääkepoikkeamat
- Päällekkäisestä dokumentoinnista johtuva virheiden mahdollisuus

Tietosuojaan ja -turvaan liittyvät riskit:

- Tietosuojajätteiden hävittäminen
- Henkilötietojen käsittely ja käytänteet
- Puhelimessa tapahtuva asiointi
- Asiakkaiden pääsy toimistoon

Toimintaympäristöön liittyvät riskit:

- Paloturvallisuus
- Hälytyslaitteiden ja kameravalvonnan toiminta
- Siivouksen taso yksikössä
- Vartijoiden vasteaika hälytystilanteessa

Lisätietoja henkilöstölle: [Riskienhallinta](#)

4.2 Riskienhallinnan keinot sekä epäkohtien ja puutteiden käsittely

Toiminnan suunnittelulla ehkäistään ennalta tunnistettujen riskien toteutumista.

Hyvinvointialueella on käytössä järjestelmä (HaiPro), johon työntekijä ilmoittaa asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvät vaaratapahtumat, epäkohdat tai epäkohdan uhat sekä työturvallisuuteen, toimintaympäristöön, tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät havainnot ja tapahtumat.

Sote-valvontalain 29 § velvoittaa hyvinvointialueen henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai alihankkijana toimivan henkilön **ilmoittamaan viipymättä** palveluyksikön vastuuhenkilölle tai muulle toiminnan valvonnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään **huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden.**

Palveluyksikön esihenkilöt vastaavat ilmoitusten käsittelystä, tarvittavien korjaavien ja ehkäisevien toimien suunnittelusta ja toteutuksesta tapahtumien toistumisen estämiseksi. Esihenkilö voi käyttää tapahtumien selvittämisessä palveluyksikön turvallisuusasiantuntijoita (esimerkiksi lääkevastaavat), mutta esihenkilö päättää toimenpiteistä. Esihenkilöiden tulee käsitellä tapahtumia säännöllisesti yhdessä henkilöstön kanssa. Esihenkilö vastaa suunnitelmien ja toteutettujen toimien kirjaamisesta ja seuraa toteutettujen toimien vaikutuksia.

Asiakkaan tai potilaan palveluun, hoivaan tai hoitoon liittyvästä vakavasta vaaratapahtumasta käynnistetään vakavan vaaratapahtuman tutkinta tai vaaratapahtuman perusteellinen tarkastelu.

Lisätietoja henkilöstölle: [Vakavan vaaratapahtuman tutkinta](#)

Lisätietoja henkilöstölle: [Vaaratapahtumat ja epäkohtailmoitukset](#)

Perhetukikeskus Kiiruksessa on käytössä HaiPro- järjestelmä, johon työntekijä ilmoittaa asiakasturvallisuuteen liittyvät vaaratapahtumat, epäkohdat tai epäkohdan uhat sekä työturvallisuuteen, toimintaympäristöön, tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät havainnot ja tapahtumat. Esihenkilöt vastaavat ilmoitusten käsittelystä, tarvittavien korjaavien ja ehkäisevien toimien suunnittelusta ja toteutuksesta tapahtumien toistumisen estämiseksi. Esihenkilö voi käyttää tarvittaessa tapahtumien selvittämisessä Pirkanmaan Hyvinvointialueen monivalvomon turvallisuusasiantuntijoita, mutta esihenkilö päättää toimenpiteistä. Esihenkilöt käsittelevät tapahtumia säännöllisesti yhdessä henkilöstön kanssa. Esille nousseista epäkohdista keskustellaan säännöllisissä henkilöstökokouksissa, joissa mietitään, kuinka asiat voidaan korjata, ja näin estää tilanteiden uusiutuminen.

4.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Riskienhallinnan seuranta

Esihenkilön tehtävänä on jatkuvasti seurata ja arvioida toteutettujen korjaavien ja ehkäisevien toimien vaikuttavuutta osana omavalvontasuunnitelman seurantaa. Esihenkilö huolehtii, että ilmoitettuja tapahtumia ja niiden perusteella suunniteltuja ja toteutettuja korjaavia ja ehkäiseviä toimia käsitellään yksikön henkilöstön kanssa vähintään kolmen kuukauden välein. Esihenkilö informoi vastuualuejohtajaa tai vastuuyksikön päällikköä viipymättä merkittävistä ongelmista sekä toimintaa uhkaavista keskeisistä riskeistä ja niiden hallinnan riittämättömyydestä.

Riskienhallinnan raportointi

Vastuualuejohtaja tai vastuuyksikön päällikkö huolehtii, että kooste vastuualueella tai vastuuyksikössä ilmoitetuista vaaratapahtumista ja epäkohdista sekä suunnitelluista ja toteutetuista korjaavista ja ehkäisevistä toimenpiteistä käsitellään vastuualueen tai vastuuyksikön esihenkilöiden kesken vähintään kolmen kuukauden välein.

Vastuualuejohtaja tai vastuuyksikön päällikkö informoi toimialuejohtajaa ja palvelulinjajohtajaa viipymättä merkittävistä ongelmista sekä toimintaa uhkaavista keskeisistä riskeistä ja niiden hallinnan riittämättömyydestä, sekä toimittaa koosteen toimialuejohtajalle ja palvelulinjajohtajalle kolmen kuukauden välein.

Osaamisen varmistaminen

Kiiruksen työntekijät perehdytetään heti työsuhteen alussa yksikön riskienhallintaan, riskien arvioimiseen sekä haitta- ja vaaratapahtumien ilmoittamiseen.

4.4 Ostopalvelut ja alihankinta

Palvelunjärjestäjä varmistaa palveluyksikön omavalvonnan ja palvelun laadun toteutuminen ostopalvelu- ja alihankintatilanteissa. Sopimuksen kautta hankittavan palvelun laadun tulee vastata omana toimintana tuotetun palvelun laatua. Mikäli puutteita havaitaan, varmistetaan potilas- / asiakasturvallisuus ja puutteet dokumentoidaan. Viipymättä otetaan yhteyttä yksikön esihenkilöön ja käynnistetään vuoropuhelu sopimuskumppanin kanssa laatueroituksen korjaamiseksi.

Perhetukikeskus Kiiruksella on sopimus vartijapalvelu Avarn-Securityn kanssa. Vartijoita käytetään ennakoivasti tarvittaessa sekä hälytetään akuuteissa tilanteissa paikalle hälytysnappia käyttäen. Vartija käy Kiiruksessa joka yö piirivartiointikierroksella. Pirkanmaan hyvinvointialue on kilpailuttanut vartijapalvelun.

4.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Valmiuden- ja jatkuvuudenhallinnalla varmistetaan, että organisaatiolla on kyky hoitaa sille kuuluvat tehtävät mahdollisimman häiriöttömästi ja huolehtia mahdollisista uusista, tavanomaisista poikkeavista tehtävistä kaikissa tilanteissa. Pirkanmaan hyvinvointialueen ydintehtävä on sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden järjestäminen kaikissa olosuhteissa.

Kokonaisvarautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin muodostuu Pirkanmaan hyvinvointialuetta koskevasta valmiussuunnitelmasta sekä tehtäväalueiden ja palvelutuotannon valmiussuunnitelmista.

Lisätietoja: [Pirkanmaan hyvinvointialue, valmiussuunnitelman yleinen osa - pirha.fi](https://pirha.fi/valmiussuunnitelman-yleinen-osa)

Pirkanmaan hyvinvointialueen valmiussuunnitelma on valmistunut joulukuussa 2022. Se kuvaa yleisellä tasolla hyvinvointialueen resursseja ja varautumisen menettelyitä. Valmiussuunnitelma tarkistetaan ja tuodaan aluehallituksen käsiteltäväksi kerran valtuustokaudessa ja aina, kun turvallisuusympäristössä tapahtuu olennaisia muutoksia. Valmiussuunnitelman yleisen osan päivittämisen koordinaatiosta vastaa konsernipalvelut. Valmiussuunnitelman yleinen osa on julkinen ja se julkaistaan hyvinvointialueen ulkoisilla sivuilla.

Valmiussuunnitelmasta vastaava henkilö Perhetukikeskus Kiiruksessa on yksikön johtaja. Valmiussuunnitelma tehdään ja päivitetään tarpeen mukaan yhdessä vastaavan ohjaajan kanssa, ja sen käytäntöön viemisestä henkilöstölle informoinnista vastaavat yksikön esihenkilöt yhdessä.

5 Omavalvonnan toimeenpano ja toteutumisen seuranta

5.1 Toimeenpano

Perhetukikeskus Kiiruksen yksikön omavalvontasuunnitelman tarkoituksena on varmistaa, että asiakas saa laadukasta ja turvallista palvelua. Omavalvontasuunnitelma toimii osana henkilöstön perehdytystä ja esihenkilöiden vastuulla on huolehtia, että jokainen perehtyy omavalvontasuunnitelmaan. Omavalvonta on keino parantaa yksikön palveluiden laatua ja asiakkaiden oikeusturvaa. Omavalvonnan tavoitteena on, että johto, esihenkilöt ja henkilöstö arvioi koko ajan omaa toimintaansa, kuulee asiakkaita ja omaisia laatuun ja turvallisuuteen liittyvissä asioissa sekä ottaa asiakaspalautteen huomioon toiminnan kehittämisessä. Täten kaikki yksiköissä työskentelevät henkilöt ovat vastuussa omavalvontasuunnitelman toimeenpanosta.

5.2 Toteutumisen seuranta ja raportointi

Omavalvonnan toteutumisen seuranta

Palvelualueen / yksikön vastuuhenkilöt ja henkilökunta seuraavat omavalvontasuunnitelmassa kuvatun toiminnan toteutumista jatkuvasti. Jos toiminnassa havaitaan puutteellisuuksia, yksikkö tekee korjaavat toimenpiteet asian kuntoon saattamiseksi.

Omavalvonnan raportointi

Toiminnassa havaittujen epäkohtien korjaustoimenpiteet raportoidaan kolmen kuukauden välein ennalta määritellyillä mittareilla. Raportit julkaistaan vastuualueitasoisesti Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla ([Omavalvontasuunnitelmat - pirha.fi](https://pirha.fi)).

6 Omavalvontasuunnitelman hyväksyntä

Omavalvontasuunnitelma päivitetty (paikka ja päiväys)

Ylöjärvellä 31.12.2025

Palveluyksikön vastuhenkilö

Perhetukikeskus Kiiruksen johtaja Outi Asikainen

Omavalvontasuunnitelman hyväksyjä

Vs. vastuualuejohtaja Heli Fogelman

Seuraa meitä somessa.